

گزارش تولیدات صنعتی جهان، فصل چهارم ۲۰۱۳

رشد صنعت جهان در فصل چهارم ۲۰۱۳

صنعت جهان در فصل چهارم ۲۰۱۳ در نتیجه تداوم بهبود اقتصاد کشورهای صنعتی شده^۱، گسترش بیشتری پیدا کرد. برای اولین بار از سال ۲۰۱۰، تولیدات صنعتی تمام کشورهای صنعتی شده از جمله کشورهای اروپایی رشد کرد. در همین زمان رشد صنعتی در اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور^۲ آهسته تر شد. تولیدات صنعتی جهان در فصل چهارم ۲۰۱۳ نسبت به فصل مشابه سال قبل ۳,۳ رشد کرد. برآوردهای اخیر رشد، حاکی از روند صعودی مداوم تولیدات صنعتی در سال ۲۰۱۳ می باشد و این موضوع نشان می دهد که احتمال بالایی وجود دارد که روند جاری، طی سال ۲۰۱۴ نیز ادامه یابد. این نتیجه گیری بر اساس این واقعیت است که اقتصادهای صنعتی شده همانند اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور، در رشد جاری تولیدات صنعتی جهان، دارای نقش می باشند.

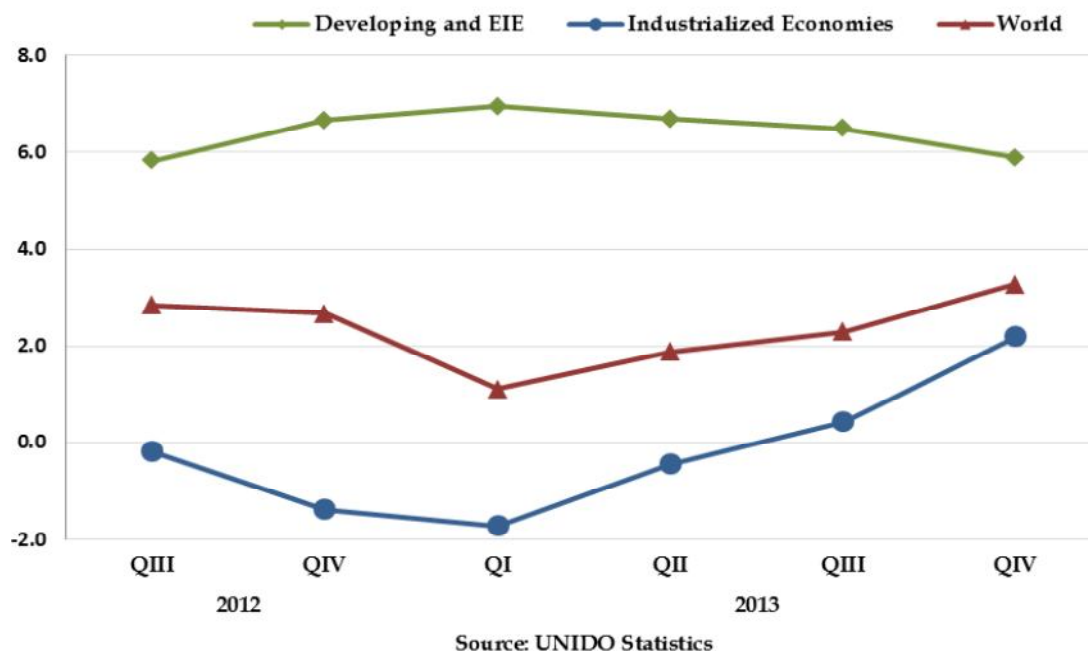
همچنین مشاهده می شود که فاصله بین نرخ رشد اقتصادهای صنعتی شده و اقتصادهای در حال توسعه که در طی دوره رکود اقتصادی به مقدار قابل توجهی رسیده بود، در سال ۲۰۱۳ به تدریج کاهش یافت. تولیدات صنعتی کشورهای صنعتی شده در فصل چهارم ۲۰۱۳ نسبت به فصل مشابه سال قبل ۲,۲ درصد رشد کرد که از نرخ رشد ۰,۴ در فصل سوم ۲۰۱۳ بالاتر است. علاوه بر این تولیدات صنعتی اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور، در فصل چهارم ۲۰۱۳ (نسبت به فصل مشابه سال قبل) ۵,۹ درصد رشد نمود که به هر حال از رشد ۶,۵ درصدی فصل سوم ۲۰۱۳ کمتر است.

^۱ World Manufacturing Production, Statistics For Quarter ۴, Unido

^۲ Industrialized Countries

^۳ Developing and emerging industrial countries

معاونت بررسی های اقتصادی

شکل (۱): نرخ رشد فصلی تولیدات صنعتی جهان نسبت به فصل مشابه سال قبل، (درصد)

همان طور که در سال های اولیه رکود مشاهده شد، اثر روند رشد صنعتی کشورهای صنعتی شده بر کشورهای در حال توسعه، پس از چند دوره مشخص گردید، بنابراین روند رشد مثبتی که هم اکنون در کشورهای صنعتی شده مشاهده می گردد، به سرعت، به شتاب گرفتن رشد صنعتی اقتصادهای در حال توسعه کمک نخواهد کرد.

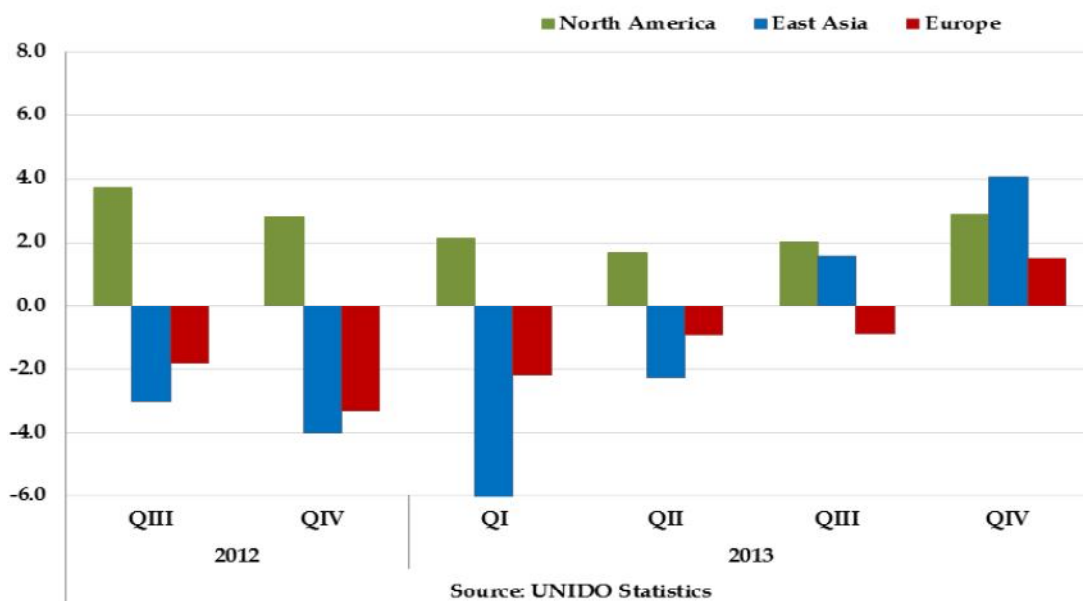
همان طور که در گزارش های قبلی نیز اشاره گردید، کاهش نسبی نرخ رشد صنعتی اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور، تنها در اثر عوامل خارجی نیست. این کشورها در طی دوره رکود، با برخی از عوامل داخلی مانند هزینه های تولید، نرخ های بهره و نرخ ارز و عوامل زیربنایی، مواجه شدند. تخصیص در یک سری از کالاهای صادراتی منتخب، به هزینه از دست دادن تنوع کلی صادرات، بخش صنعت کشورهای در حال توسعه را نسبت به شوک های خارجی آسیب پذیرتر کرده است.

گروه های کشوری

کشورهای صنعتی شده

معاونت بررسی های اقتصادی

برآوردهای یونیدو برای فصل آخر سال ۲۰۱۳ نشان می دهد که رشد صنعتی تمام مناطق بزرگ صنعتی شده - آمریکای شمالی، شرق آسیا و اروپا- برای اولین بار در طول دو سال گذشته به مقدار مثبتی رسیده است (شکل (۲)). در حالی که روند بهبودی در طول فصول گذشته به برخی کشورها یا مناطق خاص مربوط شده بود، روند بهبودی در دوره جاری، مقیاس جهانی یافته است. تولیدات صنعتی ایالات متحده- بزرگترین کشور صنعتی جهان - در فصل چهارم ۲۰۱۳ (نسبت به فصل مشابه سال قبل) ۳ درصد رشد نمود. بهبود پایداری اقتصادی و توافقات مالی^۱، اعتماد مصرف کنندگان را افزایش داد. این اعتماد در افزایش تقاضا برای خانه های جدید، لوازم الکتریکی و اتومبیل منعکس شد و در نتیجه، رشد بزرگی در صنایع مواد و مصالح ساختمانی، وسایل الکتریکی و وسایل نقلیه موتوری مشاهده گردید. انتظار می رود که احیای رشد تولیدات صنعتی در ایالات متحده، تاثیر مثبتی بر دیگر اقتصادهای صنعتی شده داشته باشد.

شکل (۲): نرخ رشد فصلی اقتصادهای صنعتی نسبت به فصل مشابه سال قبل، (درصد)

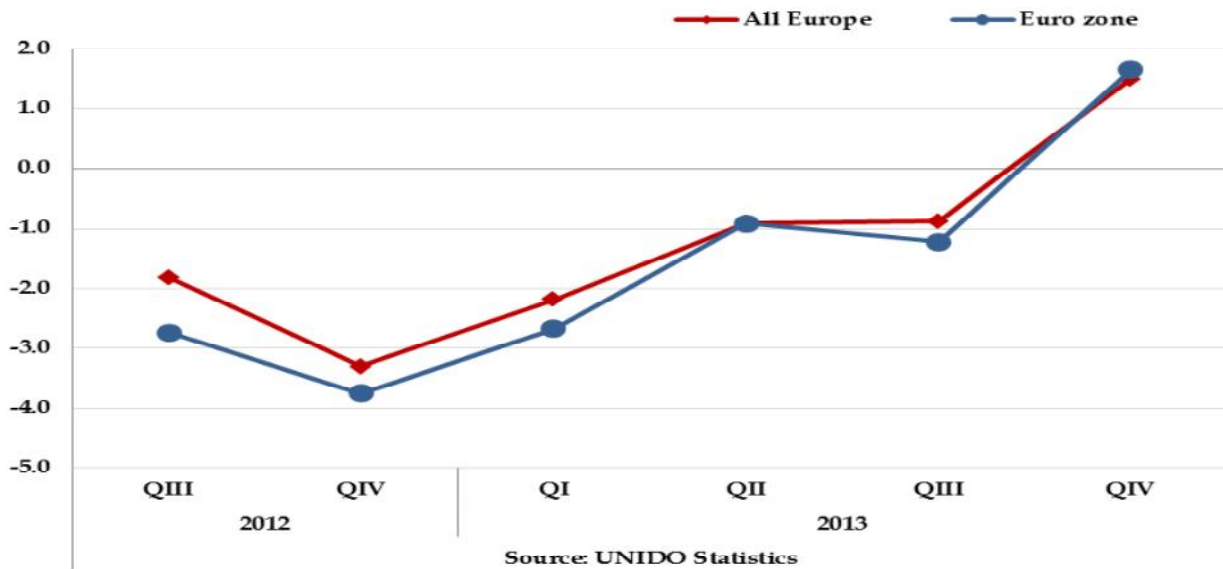
بیشترین رشد در میان کشورهای صنعتی شده در فصل چهارم ۲۰۱۳ در آسیای شرقی مشاهده شد که تحت تاثیر رشد تاثیر گذار صنعت ژاپن قرار گرفته بود. افزایش مخارج مصرف کنندگان در بخش مسکن و کاهش ارزش ین

^۱ Fiscal

معاونت بررسی های اقتصادی

در مقابل دلار آمریکا به عنوان عوامل داخلی و خارجی رشد، در این روند تاثیرگذار بوده اند. تولیدات صنعتی ژاپن در فصل چهارم ۲۰۱۳ نسبت به فصل مشابه سال قبل ۴,۹ درصد رشد کرد. رشد قابل توجه در تولیدات وسایل الکتریکی، لوازم الکترونیکی و وسایل نقلیه موتوری کشور ژاپن مشاهده گردید. در میان کشورهای دیگر گروه، تولیدات صنعتی مالزی ۴,۷ درصد، جمهوری کره ۱,۲ درصد و سنگاپور ۸ درصد رشد کرد.

تولیدات صنعتی در اروپا در فصل چهارم ۲۰۱۳ نسبت به فصل مشابه سال قبل ۱,۵ درصد رشد کرد که از سال ۲۰۱۱ نخستین رشد مثبت در اروپا محسوب می شود. از دیگر نکات مهم آخرین فصل ۲۰۱۳، این است که در این دوره فاصله بین نرخ رشد صنعتی کشورهای منطقه یورو و اروپا به طور کلی از بین رفت.

شکل (۳): نرخ رشد فصلی تولیدات صنعتی اروپا نسبت فصل مشابه سال قبل، (درصد)

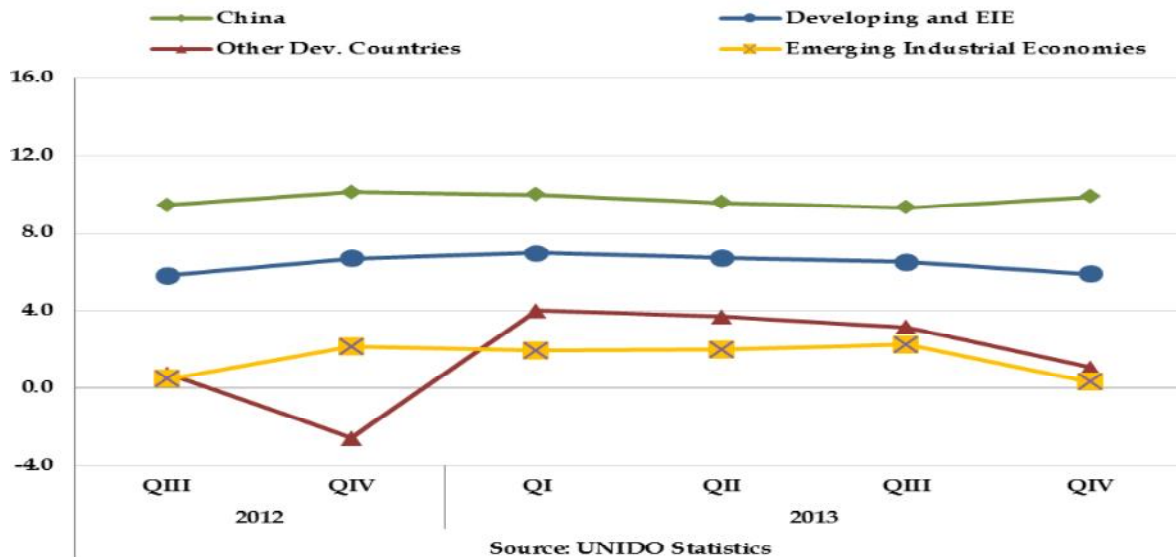
در طی دوره مورد بررسی، تولیدات صنعتی در تمام اقتصادهای بزرگ اروپا افزایش یافت. رشد تولیدات صنعتی آلمان در اثر رشد صنایع بزرگ صادرات محور در این کشور، به ۳ درصد رسید. تولیدات محصولات پتروشیمی، ماشین آلات و تجهیزات و وسایل نقلیه موتوری، نقش مهمی در رشد صنعت کشور آلمان داشته اند. همچنین تولیدات صنعتی در فرانسه، ایتالیا و انگلستان نیز افزایش پیدا کرد. بهبود وضعیت صنعت در پرتغال، نروژ و اسپانیا نیز مشاهده گردید.

معاونت بررسی های اقتصادی

رشد پایدار تولیدات صنعتی در اقتصادهای بزرگ، اثر مثبتی بر تعدادی از بازارهای اروپایی نوظهور داشته است. تولیدات صنعتی در بلغارستان ۳٫۱ درصد، در جمهوری چک ۸ درصد و در رومانی ۱۰ درصد رشد داشته است. به طور کلی در سال ۲۰۱۳ پایه محکمی برای بهبود اقتصادی کشورهای صنعتی شده، به همراه چشم انداز رشدی پایدار در سال ۲۰۱۴ ایجاد گردید. با توجه به اینکه کشورهای صنعتی شده تقریباً دو سوم تولیدات صنعتی کل جهان را تشکیل می دهند، انتظار می رود که رشد دوره جاری، اثر مهمی بر بهبود اقتصاد جهانی داشته باشد.

اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور

علی رغم نرخ رشد نسبی بالاتر تولیدات صنعتی اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور، سرعت این رشد در طی سال ۲۰۱۳ به طور مداوم کاهش پیدا کرد. در حالی که تولیدات صنعتی کشورهای صنعتی شده در سال ۲۰۱۳ دارای روند صعودی بوده است، رشد صنعتی در اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور کمی آهسته تر شده است. (شکل (۴)).

شکل (۴): رشد فصلی تولیدات صنعتی اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور نسبت به فصل مشابه سال قبل، (درصد)

معاونت بررسی های اقتصادی

همان طور که در گزارش های قبلی یونیدو اشاره شده است، این کشورها در اثر رکود طولانی مدت کشورهای صنعتی شده، در دام رشد آهسته گرفتار شده اند. در حالی که به تازگی عملکرد رشد برخی از کشورهای صنعتی شده بهبود یافته است، هنوز تاثیر آن بر اقتصادهای در حال توسعه محسوس نیست. نرخ رشد تولیدات صنعتی اقتصادهای در حال توسعه در سال ۲۰۱۳ در حدود ۶ درصد باقی ماند.

کشور چین بیشترین نقش را در رشد اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور بر عهده داشته است. تولیدات صنعتی کشور چین در آخرین فصل ۲۰۱۳ در حدود ۱۰ درصد رشد کرد. همان طور که در گزارش های قبلی اشاره شده است، تاثیر رکود اقتصاد جهانی بر کشور چین از کشورهای دیگر متفاوت بوده است. کشور چین دارای یک بازار داخلی قوی و بزرگ است که باعث شده است این کشور در مقابل شوک های ناشی از بی ثباتی بازارهای خارجی، آسیب پذیری کمتری داشته باشد.

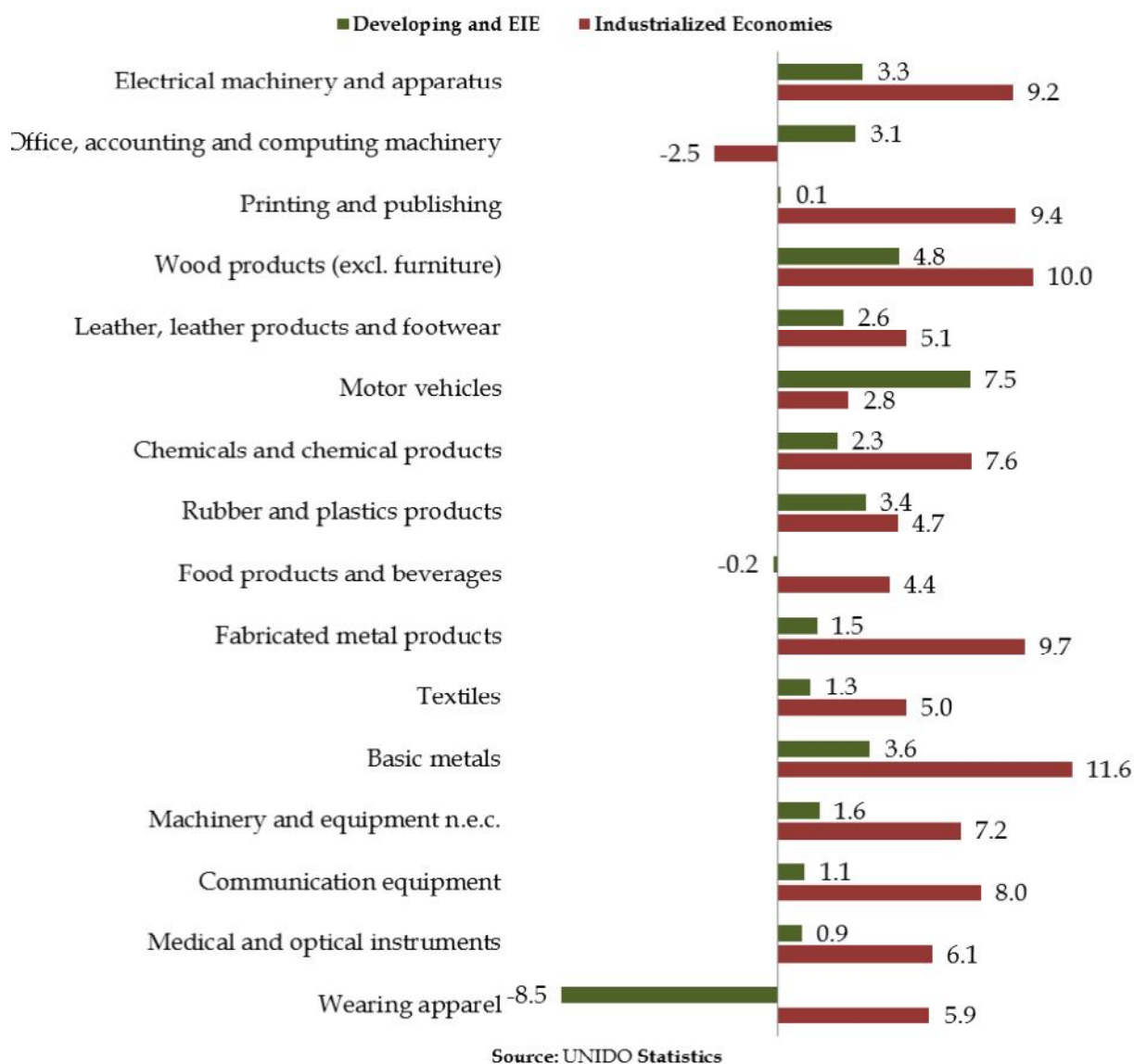
عملکرد رشد اقتصادهای صنعتی نوظهور (به جز چین) و دیگر کشورهای در حال توسعه در فصل آخر ۲۰۱۳ بسیار پایین تر از کشور چین بوده است. تولیدات صنعتی کشور هند در اثر کاهش ارزش روپیه و متعاقبا افزایش هزینه تولید، ۲ درصد کاهش پیدا کرد. به طور مشابه، تولیدات صنعتی، ۳,۴ درصد در آرژانتین، ۰,۸ درصد در اندونزی و ۱,۷ درصد در عربستان صعودی کاهش پیدا کرد. برزیل و مکزیک رشد متوسطی را تجربه کردند، در حالی که تولیدات صنعتی کشور ترکیه ۴,۹ درصد افزایش یافت. اقتصادهای در حال توسعه آفریقای شمالی به سرعت از بهبود در اروپا بهره مند شدند. تولیدات صنعتی، ۴,۳ درصد در مراکش و ۶,۹ درصد در تانزانیا افزایش یافت. به هر حال تولیدات صنعتی در کشور مصر، در میان تداوم بی ثباتی های سیاسی، ۲,۹ درصد کاهش پیدا کرد.

به طور کلی ارقام رشد در میان کشورهای در حال توسعه، مقادیر متوسطی را نشان می دهد. بسیاری از کشورهای در حال توسعه به علت درآمد پایین اکثریت افراد جامعه، دارای بازار داخلی محدودی می باشند. محور صادراتی بخش صنعت این کشورها که تامین کننده ارز خارجی برای آن هاست، نسبت به شرایط خارجی آسیب پذیر می باشد. از آنجایی که شرایط خارجی در وضعیت نامطلوبی باقی مانده است، بسیاری از اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور در وضعیت با رشد پایین گرفتار شده اند.

گروه های صنعت

معاونت بررسی های اقتصادی

در مقایسه صنایع مختلف، اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی شده نوظهور، نرخ رشد بالای خود را در اکثر فعالیت های صنعتی حفظ کردند. کشورهای صنعتی شده به نرخ رشد بالایی در برخی از صنایع مخصوصا وسایل نقلیه موتوری، ماشین آلات اداری و کامپیوتر دست یافتند. رشد صنایع مختلف برای کشورهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور و کشورهای صنعتی شده، در شکل (۵) نشان داده شده است.

شکل (۵): نرخ های رشد برآورد شده به تفکیک بخش های صنعت در فصل چهارم ۲۰۱۳ نسبت به سال گذشته، (درصد)

معاونت بررسی های اقتصادی

در نتیجه تغییرات اخیر بخش صنعت در کشورهای صنعتی شده، در صنعت نساجی این کشورها، برای اولین بار از فصل دوم سال ۲۰۱۱ رشد مثبت مشاهده شد. تولیدات نساجی در کشور مالزی در فصل چهارم ۲۰۱۳ نسبت به فصل مشابه سال قبل، ۱۵٫۱ درصد افزایش یافت. در میان تولیدکنندگان دیگر، جمهوری چک، فرانسه، نروژ، پرتغال و فدرال روسیه، رشد زیادی را در صنعت نساجی تجربه کردند.

اقتصادهای درحال توسعه و صنعتی نوظهور، همانند دوره های گذشته، در بازار کالاهایی مانند پوشاک، غذا و سبزیجات و لوازم برقی، از اقتصادهای صنعتی شده، با حاشیه زیادی سبقت گرفتند. تولید پوشاک در کشور هند ۱۴٫۱ درصد، در آفریقای جنوبی ۱۰٫۷ درصد، در رومانی ۱۰٫۳ درصد و در کشور چین ۵ درصد، در مقایسه با دوره مشابه سال قبل افزایش پیدا کرد.

رشد جاری بخش صنعت در کشورهای صنعتی شده، مربوط به افزایش مخارج مصرف کنندگان روی کالاهای بادوام می باشد. در کشور سوئد تولید وسایل نقلیه موتوری با نرخ شگفت انگیز ۲۴٫۶ درصد در فصل چهارم ۲۰۱۳ رشد کرد. در میان بازارهای مهم دیگر، تولید وسایل نقلیه موتوری در انگلستان ۱۳٫۲ درصد، در آلمان ۸٫۱ درصد، در ایالات متحده ۷٫۴ درصد و در ژاپن ۶٫۶ درصد افزایش یافت. به دنبال رکود طولانی مدت در کشورهای فرانسه و ایتالیا، تولید وسایل نقلیه موتوری به ترتیب ۸٫۲ درصد و ۶٫۲ درصد در این کشورها افزایش پیدا کرد.

همچنین در بازار کشورهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور، نرخ های رشد بالا در تولید فلزات اساسی، فلزات فابریکی و ماشین آلات الکتریکی مشاهده گردید. رشد تولیدات اشاره شده حاکی از هدفگذاری رشد زیربنایی مخصوصا در اقتصادهای درحال توسعه و صنعتی نوظهور است.

به طور کلی ارقام رشد صنعت، تایید کننده یک رکود آهسته در کشورهای درحال توسعه و صنعتی نوظهور است که می تواند نتیجه بهبود اخیر در اقتصادهای صنعتی شده باشد. به هر حال بهبود در کشورهای صنعتی شده، در مراحل اولیه خود به سر می برد و شواهد کافی برای رسیدن به یک نتیجه قطعی در مورد موقتی یا دائمی بودن این بهبود وجود ندارد.

تهیه و تنظیم: گیتی شاکری

خرداد ۱۳۹۳

منبع

۱. World Manufacturing Production, Statistics For Quarter ۴, ۲۰۱۳, Unido